

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11. / telefon uredništva 2440, uprave 245.
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.409

Sporazum o vojaških sankcijah

Sklepi angleškega in francoskega generalnega štaba - Pritrdili odgovor sredozemskih držav - Državam, ki bi sodelovale pri vojaških sankcijah, zagotovljeno uresničenje njihovih upravičenih aspiracij

LONDON, 27. decembra. Vse kaže, da pričanja tudi Francija uvidevati, da bi bilo pogubno zavzemati se za Italijo v trenutku, ko se vedno bolj obrača proti njej volja vsega sveta. Razen tega so v francoskih vojaških krogih silno razočarani nad italijansko vojsko v vzhodni Afriki. Italija ni dokazala, da bi bila vojaška sila, na katere pomoč bi se mogla Francija nasloniti v primeru kakšnega napada na francoske meje. Sicer je bila francoska generaliteta razočarana nad italijansko vojsko že ob priliki letošnjih vaj na Brennerju, sedaj pa je spricho položaja v vzhodni Afriki še bolj in je izgubila vse zaupanje vanjo.

S tega stališča si prav lahko razlagamo, zakaj so ob priliki nedavnega sestanka zastopnikov angleškega in francoskega generalnega štaba v Londonu pristali tudi francoski generali na angleški načrt zaradi skupnega nastopa v primeru, da bi poostrežen sankcij izzvala oborožen spopad med Italijo in Anglijo,

odnosno dejansko med Italijo in članicami Društva narodov. Po tem sporazumu bi Francija baje brezpogojno podprla Anglijo, in to ne samo na morju, marveč tudi v zraku in na kopnem. Sicer je verjetno, da bo Laval skušal še dalje miriti in ustvarjati nove posredovalne akcije, toda te nikakor ne bodo mogle prevzeti sporazuma med angleškim in francoskim generalnim štabom.

V tem tiči tudi vzrok, da angleška vlada ni poslala tudi Franciji vprašalne okrožnice, ki jo je dostavila vladam v Beogradu, Atenah, Bukarešti, Ankari in Madridu glede sodelovanja pri vojaški akciji proti Italiji v primeru spopada. Zadevno vprašanje je bilo namreč, kot gori omenjeno, že prej rešeno. Vlade ostalih sredozemskih držav so med tem tudi že odgovorile angleški vladi. V načelu so vsi odgovori pozitivni. Vse države, t. j. Jugoslavija, Grčija, Romunija, Turčija in Španija so pripravljene sodelovati tudi pri vojaških sankcijah, ako bi

bile k temu izzvale. Grčija je tudi že določila otoke, ki bi jih dala kot baze na razpolago angleški vojni mornarici, pa tudi pehotne čete.

V podrobnostih so stavile posamezne vlade razne zahteve. Tako zahteva Turčija preklic mirovne klavzule o demilitarizaciji Dardanel, Grčija pa reklamira zase otoke Dodekaneza, ki so sedaj, kakor znano, v posesti Italije, dasi je prebivalstvo absolutno grško. Pa tudi Jugoslavija zahteva upoštevanje svojih pravičnih aspiracij na Jadranu. V tukajšnjih političnih krogih se pa zatrjuje, da sporazum v teh vprašanjih ni težek, odnošno je v načelu že dosežen. Države, ki bi se udeležile eventualnih vojaških sankcij proti Italiji, bi dobile za to kompenzacijo v obliki uresničenja njihovih legitimnih zahtev, seveda tudi teritorialnih. Zdi se, da so zadevni sporazumi v glavnem gotovi tudi že v podrobnostih.

Italija v vedno večji stiski

Mussolini želi novih predlogov iz Pariza **Posledice porazov in sankcij**

PARIZ, 27. decembra. Dasi se dela Italija zelo pogumno in noče priznati, da jo je zlom londonskega mirovnega predloga vznemirila, je vendar le čutila potrebo obrniti se na francosko vlado z željo, naj bi Laval nadaljeval svojo posredovalno akcijo. Italijanski poslanik v Parizu je v Mussolinijevem imenu sporočil Lavalu, da pričakuje Italija od Francije novih predlogov, ki bi bil v skladu z željami in nameni Mussolinija. Laval pa je sporočil italijanskemu poslaniku, da za stavljanje novih predlogov nima potrebnega pooblastila s strani Društva narodov, katero je sedaj edino kompetentno nadaljevati delo za mir. Ako želi Italija pogajanja, naj se zaradi tega obrne direktno na Društvo narodov, odnošno na predsednika njegovega odbora trinaestih. Ta korak italijanske vlade dokazuje, da je zašla Italija v težko zaga-

to, iz katere ne vidi izhoda. Na abesinskih bojiščih doživlja poraze, odnošno ne more doseči nobenega, niti najmanjšega novega uspeha, doma pa občuti vsak dan huje posledice sankcij. Vse, kar si Italija lahko še dobavlja iz tujine, mora plačevati po visokih cenah in v gotovini, s tem se pa vsak dan bolj izčrpa zaloga zlata. Značilno je da si Italija tudi petroleja ne more nabavljati več kakor bi hotela, ker ji primanjkuje denarnih sredstev, da bi mogla nabave takoj plačati, kakor brezpogojno zahteva dobavitelji. Tak je dejanski položaj, ki dokazuje, da grožnje italijanskega tiska niso tako nevarne, kakor bi utegnili izgledati. Italijanski tisk piše namreč še vedno zelo pogumno in grozi vsem z vojaškimi represalijami, ako se sankcije poostrejo.

poročajo celo, da so Abesinci vdrlj 15 km daleč v Eritrejo z namenom, da bi z obkoljevanjem prisilili Italijane brez bojev izprazniti Aksum in Aduo. Na uradno potrditev teh vesti bo pa treba seveda še počakati.

Tudi na južnem bojišču se nadaljujejo manjši boji. Italijani so na meji Somalije zadržali čete rasa Deste in jih prisilili k ustavitvi nadaljnjega prodiranja. Pričakuje se, da bo rasa Desta pripravlj sedaj splošni naskok na italijanske obmejne položaje. Nasprotno so pa Italijani dobili nekaj manjših bitk v sredini južne fronte in so bili prisiljeni umakniti se na nove položaje bolj na jugu. General Graziani pa je sedaj prišel s teh postojank med reko Vebe Šebeli in Dolom protiofenzivo, katere namen je preprečiti rasu Desti prodiranje v Somalijo. Pričakuje se razvoj velike bitke.

DŽIBUTI, 27. decembra. Iz Desije poročajo, da so se črnci v Danakilu uprli Italijanom, napadli italijansko letališče na robu puščave, pomorili straže, razbili letala, polili potem vse z bencinom in požgali. Italijani imajo ogromno materialno škodo, zlasti še, ker je bilo to letališče zgrajeno s silnimi napori.

Nemčija zahteva kolonije

BERLIN, 27. decembra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da bo Nemčija izkoristila mirovna pogajanja ob zaključku sedanje vojne v vzhodni Afriki za to, da bo odločno zahtevala vrnitev vseh njenih bivših prekomorskih kolonij. Nemčija, ki si je priborila s svojo odločnostjo in železno voljo zopet enakopravno mesto v vrsti svetovnih velesil, potrebuje svoje kolonije neobhodno in ne bo mirovala, dokler jih zopet ne dobi.

OBSEDNO STANJE V BRAZILJI

RIO DE JANEIRO, 27. decembra. Predsednik brazilske republike je izdal ukaz, s katerim se je v nekaterih delih države, kjer so se nedavno pojavili požari revolucije, podaljša za 3 mesece obsedno stanje.

DIJASTVO JRZ.

BEOGRAD, 27. decembra. V Beogradu se je nedavno ustanovilo društvo akademikov JRZ s podobnimi organizacijami v Zagrebu in Ljubljani. V Ljubljani sta k novi organizaciji pristopili klerikalni akademski društvi »Danica« in »Zarja«. V sporu v vodstvu stranke se je radikalno dijaštvo postavilo na stran dr. Stojadinovića.

MUSSOLINI SE ČUDI.

BUDIMPEŠTA, 27. decembra. »Az Est« objavlja razgovor z Mussolinijem, ki je dejal, da smatra abesinsko vprašanje za čisto navadno kolonialno vprašanje in ne razume, zakaj se Evropa zaradi njega tako vznemirja, ker mu niti na pamet ne pade, da bi hotel izzvati evropsko vojno. Vendar so se vse države razdelile v Italiji prijazne in Italiji sovražne. Mussolini sporoča svetu, da bodo imena prijateljev Italije večno vklesana v mramornato ploščo.

TURČIJA IN SANKCIJE.

CARIGRAD, 27. decembra. V »Akšamu« piše poslanec Sadik, da bo Turčija strogo izpolnjevala vse obveznosti pakta Društva narodov, vendar pa upa, da napram Italiji ne bo treba uporabiti orožja. Visti, da veže Turčija vprašanje utrditve Dardanel z vprašanjem sankcij, niso resnične.

SVETOVALEC CLEFORD.

DUNAJ, 27. decembra. »Reichspost« piše, da je glavni vojaški svetovalec abesinskega cesarja angleški polkovnik Cleford. Po informacijah lista je tudi on svetoval cesarju pričetek ofenzive na severu in na jugu.

ATENTAT V SANGHAJU.

SANGHAJ, 27. decembra. Dva neznanca sta izvršila atentat na kitajskega prometnega ministra Tang Jučija in ga usmrtila. Ker je bil minister japonsofil, so ga gotovo ubili nacionalisti.

STRAŠNA ŽELEZNIŠKA NESREČA.

BERLIN, 27. decembra. Na sveti večer sta na nekem mostu v bližini Gross Heringena pri Erfurtu trčila skupaj neki brzovlak in neki potniški vlak. Zalet je bil tako strašen, da je bilo takoj 20 potnikov ubitih, okoli 30 pa težko ranjenih. Pozneje je umrlo od teh še 10 ranjencev, tako da znaša število mrtvih skupno 30.

PAUL BOURGET MRTEV.

PARIZ, 27. decembra. V sredo je umrl tu znani francoski pisatelj Paul Bourget, najstarejši član Francoske akademije.

MRAZ V NEMČIJI.

BERLIN, 27. decembra. Na severnem in vzhodnem ozemlju Nemčije je nastal zelo oster mraz. Ponekod je padel toplotomer na 16 stopinj pod ničlo. Mraz se pomika proti jugu.

Sportna gibanja

Smučarski tečaj za učiteljstvo na Veliki Planini od 2. do 10. januarja 1936. Slovensko planinsko društvo priredi v sporazumu z JUJ, sekcijo za dravsko banovino smučarski tečaj za učiteljstvo na Veliki Planini od 2. do 10. januarja. Tečaj bo vodil učitelj JZSS g. Jelenič iz Ljubljane. Prijave sprejema SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta in JUJ v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6 do 1. januarja 1936. Velika Planina nudi najboljše smučarske terene. Je pravi smučarski raj, posebno za začetnike, zaradi nešteti položnih pobočij. Za vežbanje so snežne prilike jako ugodne.

Abesinski vpad v zahodno Eritrejo

Neuspehi na vzhodu, uspehi na zahodu — Pred veliko bitko na južnem bojišču — Uničeno italijansko letališče

LONDON, 27. decembra. Na severni abesinski fronti so se vse zadnje dni nadaljevali krvavi boji med Abesinci in Italijani. Abesinske čete so izvršile nove napade na italijanske postojanke na treh različnih odsekih, in sicer pri Adi Abi v Tembjenu, v sredini pri Aksumu ter na skrajnem zahodu ob eritrejski meji. Zelo krvava je bila bitka pri Adi Abi. Abesinske čete so napadle italijanske postojanke najprej samo zato, da ugotove številčno moč italijanskih čet, nakar so prešle v večji napad. Razvila se je več ur trajajoča bitka s spreminjajočim se uspehom, naposled pa so se morali Abesinci zaradi številčne premoči Italijanov in njihove tehnično boljše obrambe v moderno izgrajenih strelskih jarkih umakniti in ustaviti začasno nadaljnje napa-

danje. Ta boj je obvaroval Makalo pred padcem. Ako bi se bilo Abesincem posrečilo predreti pri Adi Abi, bi bili morali Italijani Makalo takoj izprazniti.

Docela drugače so pa potekali boji v sredini in na skrajnem zahodu. Abesinske čete so dosegle jugozahodno in severozahodno od Aksuma nove uspehe ter stoje sedaj že v neposredni bližini mesta. Največji uspeh so dosegli pa Abesinci na skrajnem zahodu, kjer se jim je posrečilo prekorčiti reko Takazo tam, kjer tvori staro mejo med italijansko Eritrejo in Abesinijo. Posledica tega je bila, da so potisnili Italijane tudi vzhodno od te meje iz njihovih položajev in prodrli do Eritreje. Po zadnjih vesteh se vrše sedaj nadaljnji boji med Italijani in Abesinci že na eritrejskem ozemlju. Nekateri

Izpred sodišča

Tragika mariborskega izvoščka

V obupu zažgal hlev in se nato hotel obesiti — Sodni epilog k požaru v Jezdarski ulici

Pred malim kazenskim senatom, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Tombak, se je danes dopoldne razgrnila vsa tragika človeka, ki je radi propadajoče obrti, ki jo je izvrševal, obupal in v tem stanju, ko je videl, da ne more osnovati lastnega družinskega ognjišča, je zažgal hlev, v katerem je imel svojega konja, nato pa se v hlevu obesil. Toda radi vročine se je vrv ubgala, nakar je zbežal iz hleva na prosto, medtem ko so gasilci že prišli na mesto požara in pričeli gasiti. To je na kratko označena zgodba in usoda 58letnega izvoščka Konrada Pukla iz Maribora. Obtožnica navaja v podrobnostih njegovo življenje. Puklu se je svojčas še precej dobro godilo, imel je tedaj v hlevu zunaj v Jezdarski ulici 4 lepe konje. Kriza obrti, ki jo je izvrševal, je povzročila, da je Pukl zapadel neki depresiji, ki ga ni zapustila. Nazad-

nje se mu je celo kočija obrabila in pokvarila ter jo je moral dati popraviti. Popravilo pa je stalo 7000 dinarjev. Pukl ni imel denarja, pač pa je dobil od svoje izvoljenke 5000 dinarjev. Ostalih 2000 dinarjev ni mogel nikjer dobiti, kočije pa mu niso hoteli pred izročilom ostalih 2000 dinarjev vrniti. Ko je Pukl o vsem tem razmišljal in je pred seboj videl vedno težje stanje svoje eksistence, ki mu ni dopuščalo misliti, da bi s svojo izvoljenko stopil pred oltar, se je odločil za omenjeno dejanje. Danes dopoldne je sedel na zatožni klopi. Sodniki so upoštevali njegov težak položaj in so ga obsodili na 7 mesecev strogega zapora, pogojno za dobo 2 let. Glede škode, ki je last trgovke Ivanke Kovačeve radi požara, pa so odškodninske zahteve, ki znašajo 10.500 dinarjev, zavržene na civilno pravno pot.

Gospodarska življenje

Ustanovitev podružnice „Društva posestnikov novih hiš“ na Pragerskem

Preteklo nedeljo se je vršil na Pragerskem v gostilni g. Karla Bergleza lepo uspešni ustanovni občni zbor »Društva posestnikov novih hiš, podružnice Pragerske«. Kljub slabemu in deževnemu vremenu se je udeležilo zbora nad 30 posestnikov novih hiš Pragerskega in njegove neposredne okolice.

Zbor je otvoril predsednik pripravljalega odbora g. Jakob Potočnik. Pozdravil je navzoče, prav pristržno pa še gospoda delegata matičnega društva iz Ljubljane. V kratkih besedah je povedal vse o pomenu in glavnih ciljih novo se snujočega društva, nato pa predal besedo predsedniku mat. društva g. Fortunatu Lužarju. Ta se je zahvalil za veliko udeležbo, posebej pa še gospodu Potočniku kot glavnemu ustanovitelju novega društva in kot človeku, ki je bil in bo zmiraj dovzeten za napredek in procvit Pragerskega. Povdarjal je, da društvo ni politično, temveč zgolj gospodarsko. Omenil je, da zanimanje za novo društvo od dneva do dneva raste in da so podružnice v Kranju in Trbovljah že ustanovljene. Kljub temu, da je bilo društvo ustanovljeno šele 10. avgusta 1935 in da je moralo ob ustanovitvi premagati veliko sovražnikov in težav, šteje danes že na stotine članov.

Po končanem bolj splošnem referatu je povzel besedo tajnik matičnega društva g. Lukež iz Ljubljane. Ta je v svojem detajlnem govoru podal zgodovino tega res potrebrega društva. Dotaknil se je vseh perečih vprašanj, ki danes tarejo posestnike novih hiš in ki so za nje, rekel bi, skoro vitalnega pomena. Med drugim je omenil znižanje obrestne mere za hipotekarne dolgeve, podaljšanje amortizacijske dobe na 30 let, zgradarina naj se zniža od 12 in 6% na 3%, jasnost davčnega zakona glede avtonomnih davščin, zaščito za prezadolženca, ki je brez lastne krivde zašel v plačilne težkoče, olajšanje procedure pri neplačani najemninji za odpis davkov, znižanje ocenjevanja lastnih stanovanj za 30%, da pridejo pri denarnih zavodih tudi v upravo zastopniki dolžnikov, na deželi naj se davčna prostost za novo hišo izenači na isto dobo, kakor v mestih, avtonomne davščine naj se predpisujejo po napovedi zadnjega leta; dalje je omenil še kupovanje hranilnih knjižic po sramotno nizki ceni, tihe dolgeve, kmetsko zaščito, razknjiženost, pogodb v zlati valuti itd. Našel je celo vrsto primerov, ki kažejo na nezdrave in nevarne pojave v našem narodnem gospodarstvu, ki terajo našo državo in njeno blaginjo v največjo nevarnost.

Dalje je še poročal o že vidnih in razveseljivih uspehih mladega društva in prečital v izvlečku resolucijo, ki je bila odposlana na gg. min. dr. Korošca, ministra dr. Kreka, bana in ljublj. župana, dalje Zadrugi zvezi, Zvezi slov. zadrug

in Obrtniški zbornici. Na koncu je apeliral na vse navzoče in končal svoj res zanimivi in s številnimi dokazi podkrepjen govor z lepimi zadržanimi pozivom: »Vsi za enega, eden za vse!« ter žel pri vseh navzočih vsesplošno odobravanje.

Po končanem govoru se je prešlo na čitanje in tolmačenje pravil. Nato so sledile volitve in so bili izvoljeni sedeči gospodje: predsed. Jakob Potočnik, podpreds. Albin Veziak, odborniki Alojz Gospodarič, Suša in Franc Marčič, namestniki Ivan Čufuta, Franc Rudolf in Valentin Hergau, pregled. računov. Jožef Repnik in Jožef Lončarič.

Pristopnina se je določila na 20 Din in prav toliko bo znašala tudi članarina na leto. Nato se je prešlo k vpisu novih članov ter so ob tej priliki pristopili skoro vsi navzoči.

Končno so še sledile raznoterosti, kjer sta oba gospoda delegata dajala odgovore na razna vprašanja. Ko je bil dnevni red izčrpan, je g. Potočnik zaključil občni zbor, se zahvalil delegatom iz Ljubljane, vsem ostalim pa za zaupanje, ki mu je bilo izkazano pri izvolitvi.

Mariborski živinski sejem. Na živinski sejem dne 24. t. m. je bilo prignanih 225 repov, in sicer 9 konjev, 5 bikov, 46 volov, 153 krav in 12 telet. Prodani so bili 103 komadi. Cene so bile sledeče: debeli voli kilogram žive teže 2,50 do 3, poldebili voli 2 do 2,50, plemenski voli 2 do 3, biki za klanje 2 do 2,75, glavne krave debele 2 do 2,50, plemenske krave 1,50 do 2, krave za klobasarje 1 do 1,30, molzne krave 2 do 2,50, breje krave 2,25 do 3, mlada živina 2 do 3,25, teleta 3 do 4. Volovsko meso prve vrste 8 do 10, volovsko meso druge vrste 6 do 8, meso bikov, krav in telic 4 do 6, telečje meso prve vrste 8 do 10, telečje meso druge vrste 4 do 6, svinjsko meso sveže 8 do 12 dinarjev.

Ptujski živilski trg. Ptujski trg je bil pred prazniki prav dobro založen, posebej božičnih dreves je bilo obilo. Cene živilskim potrebščinam so bile primerne, le mlečni izdelki so bili zelo podraženi, posebno sirovo maslo, ki se je prodajalo do 30 Din za kilogram. Močno so poskočile cene drvam, in sicer na 90 Din kubični meter.

Tezenske novice

Božičnica na Tezmem

Letošnja božičnica, ki sta jo priredila Kr. šolski odbor in učiteljstvo revni šolski deci v soboto 21. t. m., je kljub krizi dokazala, da imajo naši Tezenčani še razumevanje in sočutje do onih, ki nimajo sredstev, da bi nabavili svoji deci najpotrebnejše. Kakor vsako leto, tako sta tudi letos predsednik Kr. šol. odbora g. Šabeder in učitelj Luknar romala od

hiše do hiše onih, katerih naklonjenost do siromašne dece sta v teku let spoznala in niso nikdar odklonili pomoči. Ni bilo povsod prijetno nabiranje, vendar sta sklenila to svojo — zadnjo obletnico — ki naj da v prihodnjih letih drugim pobudo — s prav znatnim uspehom.

Darovani so bili sledeči zneski: Din 700: tovarna »Splošna«; Din 300: tovarna »Teksta«, »Kovina« in Reich; Din 100: tovarna »Metro«, ravnatelj Babič, občina Pobrežje; Din 50: nadinž. Templ. trgovec Miloslavjevič, uradnik Mestne hranilnice Tomažič, trgovec Mernik, gostilničarji Flis, Seifried in Ahtig. Mnogi domačini še so darovali manjše zneske, ki jih ne moremo vseh navesti. Zlasti še budi omenjeno delavstvo tovarne »Splošna«, ki je darovalo od svojega zaslužka znaten znesek Din 423. Poleg tega še je poklonila Kr. banska uprava blago v vrednosti Din 400. Nabavljalna zadruga drž. nameščencev, Rotovski trg za Din 150 in Družba sv. Cirila in Metoda za Din 100. Posojilnica v Narodnem domu je poslala znesek Din 200 in Hranilnica Dravske banovine Din 50. Trgovec Mernik je pa poslal poleg omenjene vsote še 40 kg moke, pekarna Kovačič 100. Delavska pekarna in Šoberjeva pekarna pa po 50 žemelj. Za znesek 3418 Din se je nakupilo večinoma toplo perilo in naročilo pri domačem čevljarju 11 parov čevljev.

Ob 11. uri se je zbrala v primerno okrašenem prtičnem razredu šolska mladina. V svečanji tišini, ko je zažarelo božično drevesce, je spregovoril šolski upravitelj Tušak pomembne besede o našem največjem cerkvenem prazniku in izrekel imenoma pristržno zahvalo vsem darovalcem in nabiralcem. Vrstile so se ljubke deklaracije, svečano so se oglašile božične pesmi, učenke najvišjega razreda pa se je v imenu šolske mladine prav gniljivo zahvalila vsem, ki so pripomogli tudi letos, da so najrevnejši preskrbljeni v najhujši zimi z najpotrebnejšim. Mladina je vsem hvaležna. Obdarovanih je bilo 90 otrok s toplim perilom in obualom; vsak otrok je prejel vsaj kakšno malenkost. Da pa nismo mogli pomagati vsem, četudi bi radi, pa mora uvideti vsak, ki pozna razmere onih, ki so vedno dajali in še dajo kolikor največ morejo.

Kr. šolski odbor šolski upravitelj in učiteljstvo se javno in pristržno zahvaljuje vsem darovalcem in jih prosi, da ohranijo našim revnim malčkom enako naklonjenost tudi v bodoče.

Korjaške novice.

Božično veselje revnih otrok na zasneženi severni meji

Prošnji siromašnih otrok na meji pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu so se kakor vsako leto z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo odzvale tudi letos za Božič naše narodno-obrambne organizacije, ki se jim je pridružila še mariborska državna realna gimnazija. Mariborska in studenška Narodna obrana, Oblastni odbor NO. Ciril-Methodova družba, Klub »Meja« in Slovenska straža so priredile preteklo nedeljo dopoldne v šoli sijajno uspelo božičnico, pri kateri je bilo lepo obdarovanih 160 siromašnih otrok. Uvodoma je tamkajšnji šolski upravitelj g. Anton Božič iskreno pozdravil predstavnike narodno-obrambne organizacije, posebej pa zastopnika naše hrabre vojske poročnika g. Boruta Jovanoviča, vodnika obmejne vojaške čete poročnika g. Božidarja Mršuljo, prof. Bogoviča, prof. Mlakarja, zastopnike studenške NO Franca Golčerja, zastopnika Oblastnega odbora NO Staneta Derencina, priložnostno tam se mudedečega ljubljanskega sodnika dr. Smoleja in druge. Nato je šolski upravitelj prikazal navzočim veliko bedo in pomanjkanje, ki ga trpi naše obmejno ljudstvo, zlasti še v zimskem času ubogi otroci, ki prihajajo goli in bosí v šolo. Toplo se je v imenu teh otrok in šole zahvalil organizacijam, posebej pa njihovim predstavnikom, ki so z velikim trudom in požrtvovalnostjo prinesli bogate darove v skupni vrednosti okrog 4000 dinarjev. V imenu obmejnih otrok se je šolarček Franček Krampelj najtopleje zahvalil za darove, nakar sta dve učenki izročili zastopniku organizacije na po-

sebnih polah skrbno sestavljeno zahvalo s podpismi vseh obdarovanih otrok naslednje vsebine: »Čuvarji severne meje svojim darovalcem v zahvalo! Mi zavodni jugoslovanski otroci smo danes najsrečnejši, ker vidimo, da z veliko vne mo skrbite za našo severno mejo — za nas. Pola, ki smo jo pravkar podpisali z ljubeznijo do Vas naj Vam bo trajen spomin naše hvaležnosti.« Sledile so nato nekatere skrbno pripravljene pevske točke pod vodstvom učiteljice gđe. Kobalove in razdelitev daril, ki so jih bili otroci zelo veseli.

Po obdaritvi otrok je bila v cerkvi maša, ki jo jebral prof. Bogovič in ki so se jo udeležili vsi otroci in predstavniki narodno-obrambne organizacije. Veliko zaslug, da je božičnica tako lepo uspela, si je pridobil predvsem šolski upravitelj g. Božič, župnik g. Holcman in učiteljice Kobalova, Smolejeva in Zupančičeva, katerim so otroci prav tako hvaležni in jih bodo ohranili v trajnem spominu.

Ptujske novice

Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrl Jožef Senčar, sluga na tuk. gimnaziji. Pokojnik je bil od prevrata naprej predsednik Združenja vojnih invalidov. Star je bil 53 let. Naj v miru počiva, ostalim pa naše sožalje!

Požar. Pred dnevi je zgorela domačija posestniki Mariji Lešnik v Jiršovcih pri Sv. Urbanu. Goreti je začelo gospodarsko poslopje in se je ogenj z veliko naglico razširil še na stanovanjsko hišo. Pogorelo je vse do tal. Domači gasilci so požar lokalizirali. Škoda znaša okrog Din 20.000 in je krita le deloma z zavarovalnino. Vzrok požara še ni ugotovljen.

Huda nesreča. Jakob Marin, 45 let star tesar iz Botkovcev pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., se je vozil z dvokolesom v sosednjo vas po opravkih. Ko se je vračal na svoj dom, se mu je na poledeneli cesti spodrsnilo kolo in je padel v občestni jarek. Padel pa je tako nesrečno, da si je zlomil obe nogi. Težko ranjenega so našli na cesti ljudje, ki so obvestili njegove svojce, ki so ga morali takoj prepeljati v ptujsko bolnišnico.

Vlom. V noči od 22. na 23. junij t. l. so vlomili v delavnico, last Marije Šumen, stanujoče v Gibini pri Sv. Andražu v Slov. gor. ter ukradli razno kolarsko orodje, vredno okrog 600 Din. Orožniki so zadevo razjasnili.

Kino. V soboto 28. t. m. ob 20. uri in v nedelo 29. t. m. ob 18.30 in 20.30 se predvaja film »Sorell in sin«.

Slavenjebistiške novice

Tatvina kolesa! Ko je dne 20. t. m. šel v neko tukajšnjo gostilno g. Frešar Ivan, knjigovodja tuk. gosp. zadruge, je prislomil svoje kolo pred gostilno. Ko se je vrnil tekom 15 minut, je opazil, da je izginilo njegovo kolo. Ves prestrašen je začel gledati na vse kraje in takoj opazil, da iz stranske ulice nese nepoznan moški kolo na ramenu. Ko se mu je ta neznanec približal, je takoj opazil g. Frešar, da je to njegovo kolo. Ko je gospod Frešar vprašal neznanca, kam nese kolo, mu je odgovoril, da radi snega se ne more peljati in vsled tega raje kolo nosi na ramenu. Frešar je neznanca takoj prijel in poklical tuk. orožnike, da so ga zaprli na tuk. sodišču.

Novice iz Mariburga

Nesreče. Preteklo nedeljo se je pripetila na strmi cesti na Dobravi huda nesreča. Sanke, na katerih sta se vozila dva gospoda, so se na strmem ovinku zaradi odpovedi zavore prevrnile. Pri tem si je eden izmed gospodov zlomil nosno kost, drugi pa je dobil le manjše praske. Eden se zdravi v bolnišnici.

Amnestija. Na tukajšnjem sreskem sodišču je bilo ob priliki zadnje amnestije izpuščenih iz zaporov deset oseb.

Zob za zob. Avstrija vsak dan pošilja naše ljudi preko meje k nam. Ali ne bi tudi mi storili isto vsaj s tistimi našimi tujci, katerim je že zrastle prevelik greben, da izzivajo državne uradnike ter hočejo imeti več pravic kakor naši zavodni državljani? Naše oblasti bi morale take zadeve zasledovati in pokreniti.

Mariborske in okoljske novice

Izzvana sta nasprotnika s kolom pobila do smrti

„Aufbiks“, „kri v luft“, žalostni prazniki

Letošnja vinska kapljica, zlasti zloglasna šmarnica, je povzročila že toliko gorja, med drugim že tudi več ubojev. V naši dolini se ni pozabljen pred dobrim mesecem izvršeni uboj v Brezjah pri Poljčanah, ko se je raznesla vest o novem grozodejstvu, ki ga je zopet zakrivila ta nesrečna pljača. Njena žrtev je postal tokrat 25letni posestniški sin Babšek Franc iz Stopnega pri Makolah. Bilo je tik pred prazniki, ko se je pojavil Babšek okrog 19. ure pred hišo Lepeja Antona v sosednjem naselju Struge. Pijan je izzival na boj na življenje in smrt Lepejevega sina Štefana. Kričal je venomer: »Auf biks, porka madona, kri v luft«, »Štefan pridi ven, da te zakoljem«. V hiši so se nahajali poleg Štefana še njegov oče Antor in njen sorodnik Španinger Anton, ki je bil tam na obisku. Nekaj časa so poslušali razgrajanje, nato pa so, ko ni bilo vpitja ne konca ne kraja, stopili iz hiše. »Kaj hočeš, mi s teboj nimamo nič in ti ne z nami, zato pojdi domov!« mu je dejal stari Lepej in šel nato v hišo. To je dalo ostalim povod za prerekanje in kmalu se je zabliiskal v Babškovi roki nož, ki je zadell Štefana v desno dlan, da se je poodila kri, medtem ko je Španingerju prizadajal lažjo rano na glavi. Izzvanima je bilo to preveč, pa sta stekla za hišo vsak po svoj kol,

s katerim sta se nato pojavila pred Babškom. Ker Babšek se vedno ni odnehal, sta slednjič navalila nanj. Vnela se je bitka na življenje in smrt, kjer je ostal poražen izzivač. Španinger in Štefan sta ga s kolom do smrti pobila na tla. Za žrtev se dalje nista menila, ampak sta odšla nazaj v hišo spat. Babšek se je čez nekaj časa toliko zavedel, da je vstal in šel kake pol km dalje, nato pa se je zgrudil in negibno obležal brez vsake pomoči. Zgodaj zjutraj je našel na njem neka ženska. Silno se je prestrašila, ko je zagledala neznanega moškega z razdejano glavo ležati preko ceste. Poklicala je ljudi, ki so nesrečnega prenesli v Lepejev hlev. Ko je zjutraj stari Lepej stopil po opravkih v hlev, se je silno začudil, ko je zagledal svojega ponočnega gosta brez življenja na kupu slame. Popravil mu je še vzglavje, nakar je poskrbel, da ga prenesejo domov. Težko ranjeni Babšek je med potjo izdihnil. Prepeljali so ga v mrtvašnico. Sam si je poiskal tako grozno smrt. Pred leti je sam zagrešil uboj. Dan pred Božičem je bila obdukcija trupla, nakar so ga zakopali. Svoji obeh so imeli pač žalostne praznike. Španinger in Štefan Lepej sta se pri zaslišanju izgovarjala s pijanostjo in pa da ju je Babšek izzval in napadel. Odvedena sta bila v zapor.

Krvav božič v Slovenskih goricah

Sovraštvo zahteva človeške žrtve — Uboj pri Sv. Trojici

Na prvi božični praznik zvečer je bilo poranih več fantov v neki gostilni pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Veselo je donela iz mladih grl pesem, dokler se fantje niso začeli razhajati. S petjem so nadaljevali pozneje zunaj gostilne in bi bilo vse v redu, ko ne bi bilo nesrečnega naključja, da so pri tem trčili skupaj nekateri fantje, ki jih že deli časa loči mržnja in sovraštvo. Pri tem je posestniški sin Leopold Kukovec iz Oseka zgrabil 34letnega mesarskega pomočnika Zetra Čučka, ki nima stalnega bivališča, ter ga trikrat povaljal po snegu. Čučka je to tako razdražilo, da je segel po nožu, s katerim je zamahnil proti Leopoldovemu bratrcu Lovrencu Kukovcu

iz Oseka. Fantje so posegli vmes, nastala je gneča in prerivanje, sredi katerega je v krvi obležal na tleh Lovrenc Kukovec, ki je čez 10 minut izdihnil na posledicah smrtonosne rane. Čuček ga je namreč zabodel naravnost v srce in je bila tudi vsaka zdravniška pomoč brezpredmetna. Kukovecovo truplo so prepeklili v svetotrojiško mrtvašnico, kjer bo danes popoldne obdukcija. Ubijalca Čučka so orožniki aretirali in je Čuček pri zaslišanju izpovedal, da je ravnal v silobranu in da bi bil pokojni Kukovec njega zabodel, ako ne bi on Kukovca. Grozno dejanje, ki zasluži obsodbo vse javnosti, je v Slovenskih goricah zbudilo veliko razburjenje.

Maribor ubožcem in revni deci za Božič

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos spomnila mestna občina siromašnih in bednih Mariborčanov, ki osamljeni in ubogi živijo svoje bedno življenje, pozabljeni od vsega sveta. Že v ponedeljek, dne 23. t. m. se je podal načelnik mestnega socialno političnega oddelka g. Anton Brandner v Ptuj in Muretince, kjer je v imenu mariborske mestne občine izročil hiralcem in ubožcem primerni božični dar. V torek, dne 24. t. m. dopoldne ob 9. pa se je vršila v tukajšnji mestni oskrbnišnici v navzočnosti načelnika socialno političnega oddelka gospoda Antona Brandnerja in upravitelja g. Sterleta božična obdaritev 150 ubožcev in oskrbovancev v mestni oskrbnišnici. Popoldne ob 4. je bila prisrčna prireditev božičnice z deklamacijami, petjem in drugimi božičnimi prikazi v Mladinskem domu, kjer je bilo 100 otrok dnevnega zavetišča obdarovanih z obleko, obutvijo in perilom. 30 gojencev internata, ki so v zavodu oskrbljeni s perilom, obutvijo in obleko, pa je prejelo za božič okusno in dobro pecivo. Tudi pri tej prisrčni božičnici je zastopal mestno občino načelnik mestnega socialno političnega urada g. Anton Brandner.

Odlikovanje. Z redom sv. Save 5. stopnje je bil odlikovan upokojeni višji oficijal pri tukajšnjem državnem tožilstvu g. Martin Trojner. Čestitamo!

Iz poštne službe. Višji kontrolor Karel Hribnik je premeščen iz Šmarja pri Jelšah k pošti Maribor.

Iz bolnišniške službe. Administrativni uradnik pri tukajšnji splošni bolnišnici Ljudevit Štancer je premeščen k splošni bolnišnici v Murski Soboti za ekonoma. Administrativni uradnik Viktor Zlokarnik je iz tukajšnje splošne bolnišnice premeščen k banski upravi k oddelku za socialno politiko in narodno zdravje.

Smrt slikarja Petra Žmitka. Na sveti večer je umrl v Ljubljani v 62. letu starosti akademski slikar prof. Peter Žmitka. Pokopali so ga včeraj.

Grob pri grobu. Pri Gradcu je umrl v starosti 31 let hišni posestnik in pekovski mojster Ivan Suck. Pogreb bo v Mariboru. — V Košakih 93 je umrla v častljivi starosti 83 let zasebnica Marija Petauer. — V splošni bolnišnici je izdihnila v 51. letu svoje dobe upokojenčeva soproga Marija Sturmova. Žalujemo naše tople sočutje!

Furijanova afera je spravljena s sveta. Kakor poročila današnje »Jutro«, je upravitelj dr. Brenčič na predbožični večer sprejel zopet v službo gledališkega igralca Maksa Furijana, potem ko je le-ta izpolnil vse od gledališke uprave postavljene zadavne pogoje. S tem je neprijetna zadeva, ki je trajala delj časa, likvidirana.

Lovska sreča. Ravnatelj ljubomerske šole g. Jan Baukart je ustrelil krasen ptičji eksemplar. Je to takimenovani »veliki slapnik« oziroma »polarni ponirek«. Njegova domovina je na morskobalnih Grenlandije, Spitzbergov ter ob Hebridih in Orkneyskih otokih. V naše kraje prispe redko kedaj in to le v hudih zimah. Velika ptica meri v višini 85 cm. Mariborčani si sedaj z zanimanjem ogledujejo redko ptico pri nagačevalcu Zieingerju. Nagačeni polarni ponirek je na-

menjen za šolske svrhe ljubomerski meščanski šoli.

Božični prazniki v znamenju brozge. Za praznike nas je obiskal jug, ki je povzročil, da se je sneg pričel tajati in da smo capljali po mariborskih ulicah in trgih po lužah, brozgi in mokroti. Južno vreme se je držalo tudi na Štefanovo. To pa ni Mariborčanov nič kaj motilo v slavnostnem prazničnem razpoloženju in pa da ne bi bili naši prevneti dilcarji pohiteli na Pohorje iskat sreče po belih sneženih poljanah. Mnogi so sicer prebili praznike na posameznih postojankah v veselem božičnem razpoloženju, z dilcami in snegom pa ni bilo bogve kako velike konjunktura. Tudi niso Mariborčani za praznike motili tatuni in vlomilci, ki vedno spretno izkoriščajo božični mir za svoje svrhe. Mariborska policija ne pomni že dolgo let, da se ne bi bil preko božičnih praznikov pripetil slučaj vloma ali tatvine, kakor letos. Če izvajamo krvavo obračunavanje na Koroški cesti, je mariborski kriminal s snegom vred skopnel. Tako se je v Mariboru uveljavil božični klic: »Mir ljudem na zemlji...!«

Knjige Vodnikove družbe so prispele in jih naj člani dvignejo v knjigarni Tiskovne zadrage na Aleksandrovi c. 13.

Iz pisarne pravoslavnih parohije v Mariboru. Gospod prota Trbojevič je danes službeno odpotoval, vsled tega ne bo sprejemal stranke do 3. januarja prihodnjega leta. Istotako se ne bo vršila Sv. liturgija v nedeljo, dne 29. t. m. Za časa njegove odsotnosti ga zastopa le v najnujnih slučajih vojaški duhovnik g. Ilija Bulovan iz Celja.

Silvestrovo v Narodnem domu. Spored sokolskega silvestrovanja bo bogat in pester. Med drugim je na sporedu tudi balet, nastop klovnov abesinskega kora in Abesink ter nastop svetovno znanega svetlovidca, ki bo prerokoval vsakemu, kaj ga čaka v novem letu. Vstopnice v predprodaji po Din 10 dobite pri g. Franju Burešu v Vetrinjski ulici.

Članski sestanek Društva jugoslovanskih akademikov z referatom »Geopolitični položaj Slovenije« bo v soboto ob 20. uri v Narodnem domu.

Občni zbor mestne strelske družine, Maribor, bo danes pri gospodu Povodniku v Jurčičevi ulici v dvoriščni dvorani ob 20. uri. Udeležba članstva je obvezna. Vsi prijatelji tega sporta vljudo vabljeni!

Zveza gostilniških nameščencev, sekcija Maribor, se zahvaljuje vsem prijateljem in darovalcem, ki so pripomogli k uspehu naše božične veselice. Zahvalujemo se osobito gostilniški zadrugi in gg. gostilničarjem, kakor tudi gospodu plesnemu učitelju Simončiču za organiziranje plesne konkurence.

Silvestrov večer v Veliki kavarni nas bo presenetil. Dvojni spored, Silvestrov supe, Niponska noč s plesom.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Minafikova in Kónigova, jutri v soboto pa Maverjeva in Albaneževa lekarna.

Kri na Koroški cesti. Skoraj tradicijsko je dejstvo, da se mora vsake praznike kaj hudega zgoditi. Med tem, ko so letos za Božič razni tatovi in vlomilci mirovali, kar sicer ni bilo običajno, je prišlo tokrat do krvavega poboja sredi mesta. V neki gostilni na Koroški cesti je snoči zabaval goste 35 letni artist Henrik Marko z igranjem na kitaro. Ves večer pa je hodil neki 23letni brezposelni pekovski pomočnik od mize do mize in izzival. Vse je kazalo, da bo prišlo še do krvavega pretepa. In res. Marko je zaigral na kitaro neko pesem, ki je izzivalca ni maral. Brez prepira je planil na Marka in izvlekel iz žepa nož, ki ga je imel najbrž že prej pripravljenega. V naslednjem trenutku se je začel v gostilniški sobi presunljiv krič težko ranjenega igralca. Zadolbil je štiri nevarne zaboljave. Prerezana ima pljuča in je njegovo življenje v resni nevarnosti. Prvo pomoč so močno krvavečemu nudili reševalci, ki so Marka nemudoma prepeljali v bolnišnico. Storilec je po begnil in je bilo vsako zasledovanje brezuspešno.

Kakšna je novorojenčkova usoda. Zdravnik dr. Anton Klasinc iz Pragerskega je prijavil orožnikom slučaj mrtvega novorojenčka, ki je imel na desni roki, glavi, ramenih in vratu več krvavih

GRAJSKI KINO Telefon 22-19

Danes, petek, nepreklicno zadnjakra »Kraljevi valček«. Jutri, sobota, premiera

Devica Ivana Orleanska

(Jeanne d'Arc). V glavni vlogi Slovenka Angela Zalokar, Heinrich George. Ta edinstveni vefilm pomeni višek nemškega filmskega stvarjenja.

Matineja. V soboto ob 14. in nedeljo ob 11. uri veliki jahalni, pustolovni film »Neukrotljivi Mustang«. Znižane cene.

Kino Union. Božični spored najnovejši svetovni vefilm prekrasne vsebine »Mazurka« s Pola Negri, Ingeborg Theck in Paul Hartmannom.

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Petek, 27. decembra: Zaprt.

Sobota, 28. decembra ob 20. uri: »Malomeščani«. V korist penzijskega sklada gledaliških igralcev. **Globoko znižane cene od Din 15 navzdol. Zadnjič.**

Nedelja, 29. decembra ob 15. uri: Majda. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Bajadera«.

V korist penzijskega sklada gledaliških igralcev uprizore v soboto 28. t. m. Kreftovo izborno uspešno tragikomedijo »Malomeščani«. Pri tej predstavi veljajo globoko znižane cene od Din 15 navzdol. Gledališki obiskovalci se naprošajo, da obiščejo to predstavo v čimvečjem številu. To bo zadnja uprizoritev »Malomeščanov«.

podplutb. O zadevi je bilo obveščeno sodišče in bo sedaj komisija dognala, kako je bilo s smrtjo mrtvega novorojenčka neke posestnice.

Nož v trehuh. Na sveti večer je stari sovražnik pričakal v zasedi svojega nasprotnika 20letnega kolarskega pomočnika Mihaela Vogrina iz Spod. Dupleka ter z nožem navalil nanj. Nesrečnemu mladenci je skoraj razparal trehuh. S prerezanimi črevi so ranjenca prepeljali v bolnišnico. Brezvestnega storilca so že aretirali.

Pod snežno lavino. Pretekli torek popoldne je inštaliral pri lesnem trgovcu Vrčku v Breznem uslužbeni delavec Josip Valentin elektro na 10 metrov visoki strehi. Nenadoma se je nad njim sprožil sneg in snežna lavina je strmoglavila Valentin v globino. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil hrbtenico. Težko poškodovanega delavca so nemudoma odpeljali v mariborsko bolnišnico.

S polomljeno desno roko in nogo so pripeljali v tukajšnje splošno bolnišnico 68letno Josipino Guzkar, ki je na Meljski cesti padla na poledici.

Poledica zahteva svoje žrtve. Ravnatelj mestnega pogrebnege zavoda g. Jug, ki se je na poledenelih tleh spodrsnil, si je pri padcu strl levo roko. G. ravnatelj želim čimprejše okrevanje.

Pade na poledici. Včeraj ob 2. uri zjutraj je 39letni železničar na poledici v Studencih tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo pod kolonom. Zdravi se v bolnišnici.

Vlom na Koroški cesti. Na sveti večer so neznani storilci vlomili z dvorišča v trgovino Ivana Kovačiča na Koroški cesti ter ukradli iz blagajne in odprtega predala 200 dinarjev drobiža in usnjeno suknjo.

Kar na cesti okradena. Ko je včeraj popoldne hotela šivilja Zofija Tomažičeva od Sv. Kungote na Aleksandrovi cesti nekaj plačati, je opazila, da je kar na cesti postala žrtev predrznega slepačja. Nekdo ji je ukradel ročno torbico z 224 dinarji.

Ogenj v Ritoznoj. V vinogradu posestnika Pruzla v Ritoznoj pri Slovenski Bistrici je zgorela zidanica. Škoda je precejšnja.

Obilo ribjih dobrot je bilo na letošnjem božičnem trgu, in sicer so se prodajale oblice po 12, oči po 18, cipli po 20, polenovka po 12, palamide po 28, kalamarji po 26, girice po 12, moli po 20, ščuke po 20 dinarjev za kilogram.

Kako je z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi, da bo še nadalje nestalno in zmerno toplo vreme.

J. K.

Po bolgarskih gorah

Moja davna planinska želja, posetiti razen naših domačih tudi bolgarske planine, se je bližala uresničenju. Naše SPD je s sofijskim BTS sestavilo potni načrt, po katerem naj bi se v zelo kratkem času približno 14. dni videle bratske bolgarske pokrajine z glavnimi in večjimi mesti, najvišje gore na Balkanu, kraje kjer se prideluje svetovno znano rožno olje in končno še Črno morje. Načrt je predvideval odhod sredi meseca julija, torej ob največji vročini. Na eni strani sem si mislil — fant, ti nisi več tako mlad za take napore, na drugi pa, kaj se boš bal, tako star še dolgo nisi. In ta druga, mladeniška stran je zmagała, za kar sem ji iz srca hvaležen, ker se sedaj z veseljem spominjam krajev in doživljanj na tem izletu. Zato pozdravljen bodi Sofija, ti evropska lepota, ti na novo vstali, prenovljeni Plovdiv, pozdravljena starodavna, romantična Trnova in ti, kraljica Črnega morja, moderna Vrna, najbolj pa pozdravljeni vi naši planinski patroni: Vitoša, Rila, Pirin, stotera in stotera jezera — a pozabljeni ne smete biti niti vi »ludomili« ovčarski psi. Dne 15. julija sva se stehala s prijate-

ljem P. na kolodvoru vsa radovedna, koliko se bo naša teža v prihodnjih dne spreminila v dobiček ali v izgubo. Mariborčani, pet po številu, smo se odpeljali ob 18. uri do Zidanega mosta, kjer smo po kratkem prestanku nadaljevali pot proti vzhodu z ljubljanskim brzovlakom, v katerem smo imeli mi planinci s skupino dijakov, ki je romala na Oplenac, svoj po sebi pulmanov voz, seveda tretjega razreda, kot se spodobi za planince. Malo čudno se nam je zdelo, da so bili vsi vagoni lepo razsvetljeni in je bil samo naš brez lučke. Nič ne de, saj bomo spali do Beograda. Ob svetu župnih svetiljk nam je izročil potni maršal g. P. naše potne liste in bolgarske leve. Polovična vozna karta je bila izstavljena za vso skupino do Caribroda. Začetek je bil zelo dobro aranžiran, za kar bodi na tem mestu izrečena zahvala g. akademiku Janu Bl. Dobili smo vsak svoj kotiček. Predstavljamo svojim planinskim tovarišem pa smo zaradi teme odložili na drugi dan zjutraj na beograjskem kolodvoru.

V zavesti, da nas ne bo nihče več motil do pol 8. ure zjutraj, smo si lepo razvrstili po policah svoje kovčke in nahrbtnike, ovratnike in kravate seveda preč, ker se da brez te krame lažje spati. Samo ob sebi razumljivo, da smo se

kmalu znašli v copatah, in počutili smo se kakor doma, v trdnem prepričanju, da nas nihče ne bo več motil v naši udobnosti. V Zagreb smo prišli že nekako v polsnu. Vsak potnik se Zagreba več ali manj boji, posebno ponoči, ampak mi smo bili veseli. — »Kaj nam pa morejo« — pulman je naš in samo za nas do Beograda! Komaj se je vlak ustavil je pa že prilomastila množica potnikov, pritiskala na ključke, potem trkala na vrata, tolkla s pestmi in nazadnje z nogami. Ostali smo lepo zleknjeni po klopih v prepričanju, da se bodo že naveličali in šli iskat prostora kam drugam. In med našim modrovanjem se je vihar naenkrat polegel. Hvala Bogu, so le prišli k spoznanju, da je vagon samo za planince SPD, ki gredo v bolgarske gore. Od veselja smo si kar roke meli in hvalili modrost ljubljanske železniške direkcije.

Da, da, Ljubljana obrača, Zagreb pa obrne. Bum, bum... Kaj pa to? »Molim gospodo, svi napolje, ova kola ostaj tu Zagrebu.« Še v temi smo videli, kako dolgi postajajo naši obrazi. »Brzo, brzo«, ponovi glas tam zunaj. Kaj storiti? Med kletvicami je šlo izredno hitro, ure in svetiljke v nahrbtnike, na eni nogi čevlji, na drugi copata, termovko v žep in že smo bili zunaj. Kam pa sedaj. Vlak odpe-

lje vsak trenotek, a mi z našo kramo še vedno ne vemo kam se bomo prisilili. Blizu Beograda sem opazil, da je bila naša skupina 18 poštenih in pravih planincev ter planink razpršena od vzhoda do zahoda brzovlaka.

Na peronu v Beogradu smo se predstavili: državni in zasebni nameščenci, odvetniki, profesorji, zdravniki, trgovci in obrtniki, akademiki in upokoenci, po starost od 20 do 73 let, ki jih je z lahkoto nosil naš senior g. Lj. St. S 70 leti se je dobro odrezal g. L. iz Ljubljane, a temu je sledil še naš Maribor.

Odhod iz Beograda je bil določen na 11 uro. Te štiri ure smo porabili za ogled mesta, za menjavo dinarjev za leve in piastre ter nakup provianta za skoraj 12 urno vožnjo do Sofije. V šestnajstih urah smo prišli v Niš, kjer smo morali prestopiti v drug vagon, katerega nam ni bilo več treba zapustiti do Sofije. Proga teče mimo Niške banje in Pirota proti Caribrodu ter je zaradi tesni, ki pritiskajo na cesto, reko Nišavo in železnico, zelo zanimiva. Na naši obmejni postaji smo kmalu opravili »Kamo idete?« — Tamo i tamo. — Pa dobro, planinari, poštenci ljudje.

(Se bo nadaljevalo.)

Iz življenja in sveta

„Črni zmaj“, „Plavi možje“, „Rdeča liga“

Stvari, ki se slišijo kakor bajka — Senzacionalne reči iz ozadja največjih tajnih prevratnih družb v Aziji, Maroku, Alžirju in drugod — Tajinstveni krvavi sprejemni obredi — Mržnja do Evropejcev gonilna sila — „Nočem več poznati ne očeta, ne matere, ne žene, ne otroka, ampak...“

V teku zadnjega desetletja se je na daljnem vzhodu izvršila pomembna koncentracija tajnih družb »Rdečih brad«, »Otrok kratkega meča«, »Bele lilije«, »Bratovščine nebes in zemlje« itd., ki so se združile v mogočno enotno tajno organizacijo takozvanega »Črnega zmaja«. Ta široko razpredena in nevarna tajna družba je organizirana na osnovi starega kitajskega sistema takozvanih trojk. V ozadju te silne organizacije stojijo trije »najstarejši najvišje bratovščine«. So to kitajski večkratni milijonar Fan Tuji iz Manile, japonski konspirator Sasho Inouje in še neznan kitajski velikaš iz Šanghaja. Osnovno geslo te tajne zveze je izključno in edino mržnja do tujcev, cilj pa pregon Evropejcev iz Azije in Afrike ter ustanovitev svetovne zveze svobodnih narodov črne, rumene, bakrene in drugih nebelih polti. »Črni zmaj« uporablja za uresničenje svojega programa vsa sredstva, ki si jih je mogoče izmisliti, od izsiljevanja in ustrahovanja pa do ropu in umora. Vse tajne organizacije, ki so sovražne Evropejcem, stojijo pod vplivom te teroristične organizacije.

Krvavi obredi: prisegam...

Znameniti Delaprée je celo razkril poedine obrede te tajne družbe. Novinec mora, tako pripoveduje Delaprée, poklekati pri sprejemu, in medtem ko drži nad njim tri meče, mora izgovarjati: »Prisegam, da nočem več poznati ne očeta, ne matere, ne brata, ne sestre, ne žene in ne otroka, ampak izključno Hunga.« (Hung je namreč tvorec starokitajskih trojk.) Po tej prisegi odtrže novinec glavo belemu petelinu in pusti curljati v pripravljeno posodo petelinovo kri in izgovarja pri tem besede: »Kakor je resnično, da biva v tem belem petelinu bela duša, tako je resnično, da bo ta duša v meni bivala. Kakor je resnično, da ne poznam nikakšnega strahu, ako je treba odtrgati temu petelinu glavo od njegove duše, tako je zopet resnično, da sem pripravljen izgubiti svojo lastno glavo, če bi bil kedaj neposlušen. In kakor je resnično, da je ta beli petelin izgubil svojo glavo, tako je resnično, da bodo izgubili svoje glave vsi tisti, ki ne bodo naši bratovščini pokorni.« Nato zareže novinec z nožem v svoj kazalec, da odcurlja nekaj krvnih kapljic v posodo s petelinovo krvjo, nakar prilijejo tej mešanici še nekaj vina.

ki ga nato vsi popijó. S tem je obred sprejema zaključen in novinec sprejme na svili stanko legitimacijo »Črnega zmaja«. V tem trenutku je postal na življenje in smrt član tajne družbe in mora slepo slediti vsem poveljem višjih. Ako tega ne stori, potem postane sam žrtev obračuna iz vrst »Črnega zmaja«.

Grozoviti »kralj beračev«.

Te stvari ne zvenijo danes tako čudno, kakor so se na primer slišale pred 10 leti, saj poznamo danes v podrobnosti grozote delovanja raznih tajnih družb vzhodne Azije v času pred znanim uporom boksarjev. Saj so te družbe naprej obstojale in naprej delovale ter rastle in znani pisatelj Egon Erwin Kisch je do podrobnosti razkril njihove akcije. Tudi Jean Normand se je oglašil v svoji knjigi »Wampua«, v kateri je prikazal, da je iz ozadja zbral vse te raztresene ude vzhodnih tajnih družb legendarni »Kralj beračev« iz Kantona. Temu čudovitemu diktatorju, ki ga je vodila neka nepopisna mržnja do Evropejcev, je bila pridržena cela vrsta organizacij pomorskih piratov, ki so sledili njegovim poveljem. In kaj premorejo te tajne družbe v neizrečenem sovraštvu do bele rase, je točno popisal Edmond Romanzires v svoji knjigi o Singapuru s točnimi navedbami glede usodnega vpliva vseh teh razrazličnejših tajnih in prevratnih celic v britanski posesti Indokine.

Danes pa vemo še veliko več. Vplivi »Črnega zmaja« ne zajemajo samo daljnega vzhoda, ampak se raztezajo tudi na Filipine, na Antile, na Guyajano, Ananar in celo Abesinijo. In sedaj čujemo: Smrtna letalska nesreča italijanskega ministra Razza, ki je bil eden najposobnejših pomagačev Mussolinijev, ter »italijanskega Lawrence« Raimonda Franchettija v egipčanski puščavi nadalje lokalni puniti italijanskih kolonijalnih oddelkov v Eritreji, znana stavka trgovcev v Kamboči leta 1926, znani upor Mol v Annamu, revolucija v Guadeloupu, Martiniqu in Guayani spomladi letošnjega leta, vse te in druge reči so danes dokazano uspeh rovarstva in tajnega agitatoričnega delovanja spretnih agentov »Črnega zmaja«.

S sorodnimi tendencami delujejo tudi »Plavi možje« v Maroku in Alžirju, sporedno pa »Rdeča liga«, o čemer pa bo v kratkem govora.

Noj — okusna perutnina

Pred kratkim so znanstveni časopisi prinesli vest, da so v Rusiji z nojem odkrili novo vrsto perutnine.

Od tam posnemamo sledeče: Nekdo je poizkušal jesti nojevo meso in je ugotovil, da je zelo okusno in slastno. Dal je pobudo za gojenje noja kot domače perutnine, česar so se lotili v zoološkem vrtu v Moskvi. Ugotovili so, da se s prisiljenim razmnoževanjem in umetnim valjenjem jajec doseže, da lahko dvojica nojev v enem letu izvali 15 do 16 mladičev.

Kmalu nato so v jugovzhodni Rusiji, v predelu step, ustanovili farne za noje.

Vemo, da je afriški noj ptica pustini in step. Prebiva v Sahari, Libijski puščavi, v stepah notranje Afrike in sega na jug do Kaplanda. Vendar se je v ruskih pustinskih stepah kot brzotek in stepska žival že lepo prilagodil novim življenjskim prilikam, samo drži se še podedovanih navad, da začenja nesti jajca šele jeseni, kar odgovarja pomladi južne polute.

Dorasel naj tehta okrog 45 do 70 kg, kar se sploh ne da primerjati s težo kakšne druge vrste perutnine.

O tem, da so mlajši noji okusnejši, ni dvoma. Nekateri strokovnjaki pravijo, da je meso noja boljše in okusnejše kot vsaka druga perutnina in divjačina. Nekateri pravijo, da spominja na mešanico mesa perutnine in goveda, drugi zopet trdijo, da je še boljše.

Vsekakor je noj zopet postal zanimiv in »moderen«, odkar je moda izpodrinila in zavrgla nojeva peresa, in s tem uničila velike farne nojev v južni Afriki.

O tem, kako se bodo obnesle te nove farne nojev in kako bodo cenili nojevo meso prebivalci severne polute, bo poročal čas. — A.

Linolej uničuje bakterije... Zanimiva je ta trditev, ker se danes po hišah zelo uporabljajo odporne in trpežne preproge iz linoleja. Izdelujejo se tako, da se mo-

čna jutina vlakna — ki se pridobivajo iz jutovnika, indijske rastline — na zgornji strani prevlečejo z mešanico v prah zdrobljenega pluta in oksidirane lanenega olja s smolami kakor kolofo-nijo in kaurigumijem, na spodnji strani pa se prevlečejo z lakovim firnežem, ki je odpornejši kako navadni laki. Tovarn za linolej je največ na Angleškem, saj ga je iznajdel Anglež Walton l. 1860. Tudi v Nemčiji jih je več, n. pr. pri Berlinu in pri Bremenu. Linolejske preproge imajo to prednost, da niso vlažne ne prepuščajo vode in so slabši prevodniki toplote, kar je posebno prijetno poleti. Linolej ima še eno izredno in zanimivo lastnost, da uničuje bolezenske kati. Naj navedem poskuse, ki jih je v zvezi s tem naredil ravnatelj higijskega zavoda v Würzburgu prof. Lehmann. V treh letih je naredil okrog 500 takih poskusov. Pri teh poskusih je vzel osem različnih rodov bakterij, ki povzročajo gnosenje. Linolej je namazal z bakterijami, ki jih je bilo v začetku poskusa okrog 250.000 do 300.000 na cm². Pri topli, srednji temperaturi je linolej uničil skoro vse kati v 24 urah; pri nižji temperaturi pa je to na stópilo v 48 urah. Raziskovalec ugotavlja, da je nosilec teh lastnosti, ki uničuje bolezenske kati na linoleju t. zv. »lynoxin«, čigar delovanje pospešuje še kolofo-nij. Še boljše uničuje linolej bakterije, če ga brišemo z mokro krpo. Tlom, ki so pokrita z linolejskimi preprogami in jih vsak dan zbrišemo z mokro krpo, uničimo skoro vse bakterije, ki jih prinašamo v hišo s prašno obutvijo. Ta ugotovitev ni važna samo za ljudi, ki nimajo navade da oprase obutev pred vstopom v stanovanje, temveč tudi za stanovanja in družine, kjer so nalezljive bolezni kot jetika i. dr. Linolejske preproge bi morale v higijsko urejenih stanovanjih, v predsobah po hodnikih, kuhinjah itd. izpodrinuti vse preproge iz volne, slame in sličnega.

Spominjajte se CMD

Mali oglasi

Razno

KOKOSOVİ TEKACI

in brisače, linolej, voščeno platno, umetno usnje v specialnih kakovostih dobavljajo najceneje samo Novak. Koroska 8. Vetrinjska 7 4285

Sobo odda

ODDAM OPREMLJENO

SOBICO.

Trdinova 2. Molje. 5936

Oglašujte!

Brez posebnega obvestila.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni oče in stari oče, gospod

Vaclav Černý

čevljarski mojster

v četrtek, dne 26. decembra 1935 ob 1/24. uri, po kratki, teški bolezni, v 77. letu svoje dobe, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 29. decembra ob 15. uri, izpred mrtvašnice mestn. pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 30. decembra ob 7. uri v stolnici mestni župni cerkvi.

Maribor, Ljubljana in Graz, dne 27. decembra 1935.

Žalujejo rodbine: Černý, Brandl, Japli, Kosiak in Marinkovič. 5943